

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620201363
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620201363.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky X. Q. J., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXX, okres Q. K., v súčasnosti J. XXX/XX, N. a otca K. J., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu T. XXXX/XX, N., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matke z a m i e t a.

II. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie: Otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/50/2020 p o v i n n ý p r i s p i e v a ť na výživu maloletej E. J., nar. XX. XX. XXXX výživným 30,- EUR mesačne, vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa.

III. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného vo zvyšnej časti z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Matka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 13. 05. 2020 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E. J., nar. XX. XX. XXXX spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať výživným v sume 200,- EUR mesačne. Návrh na rozhodnutie vo veci samej a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia má totožný obsah. Návrh odôvodnila tým, že otec dieťaťa a jej manžel, odišiel zo spoločnej domácnosti a podal návrh na rozvod manželstva. Do januára 2020 bývali spolu v rodinnom dome vo C., ktorého majiteľom je matka. Dom je zaťažený hypotékou, ktorú musí splácať, kým sa dom nepredá. Otec v dome nechal odpojiť elektrinu a plyn, preto musela spolu s dieťaťom odísť ku svojim rodičom do N., kde sa zdržiava doposiaľ. Otec od januára 2020 nejaví žiadny záujem o maloletú, neprispieva na jej výživu. Matka tiež uviedla, že jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 370,- EUR mesačne a prídavky na dieťa 24,95 EUR. Spláca hypotéku v sume 250,- EUR mesačne, telefón 30,- eur mesačne, na ostatné úvery nemá financie. Dočasne jej vypomáhajú rodičia. Má informácie, že otec je zamestnaný, pravdepodobne v zahraničí. Má dve deti z predchádzajúceho manželstva, na ktoré platí výživné v sume 250,- EUR mesačne.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

Podľa § 27 CMP, ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej

úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

3. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a vo veci výživného podľa § 366 CMP. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v dispozičnej sfére matky, ktorá zabezpečuje jeho starostlivosť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

4. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletého. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Podaným návrhom sa matka domáha zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti. Dôvodom je, že otec odišiel zo spoločnej domácnosti, o dieťa sa dlhodobo nezaujíma a ona musí splácať hypotéku a ďalšie dlhy. V rodinnom dome, v ktorom žili, je momentálne odpojená elektrina a plyn, preto sa s maloletou odsťahovala do N. k rodičom. Z úradnej činnosti súd zistil, že o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej ešte nebolo rozhodované. Vychádzajúc z návrhu považoval súd za osvedčené, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletú od jej narodenia. V jej starostlivosti neboli doposiaľ zistené žiadne nedostatky. Súd nemal preukázané, že by v čase rozhodovania hrozila maloletemu dieťaťu ujma z dôvodu, že niektorý z rodičov nezabezpečuje riadnu a vhodnú starostlivosť o maloletú, alebo že by sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti, alebo že by bol ohrozený či narušený jeho život, zdravie i priaznivý vývoj. Z pripojeného návrhu na rozvod manželstva rodičov maloletej, ktorý je na tunajšom súde vedený pod sp. zn. 1P/10/2020 bolo zistené, že otec súhlasí so zverením maloletej do starostlivosti matky, ktorá dokáže zabezpečiť riadnu výchovu maloletej. Nebolo preukázané, že by otec nevhodným spôsobom ohrozoval výchovu dieťaťa alebo zasahoval do stabilného výchovného prostredia, ktoré aktuálne poskytuje dieťaťu matka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v časti týkajúcej sa zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matky nie sú splnené zákonné podmienky na vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia. Pomery maloletej sú dlhodobo stabilizované. Keďže nie je nevyhnutne potrebné, aby boli neodkladným opatrením upravené pomery účastníkov konania, súd postupujúc v súlade s § 328 ods. 1 CSP návrh matky v časti zverenia dieťaťa do jej osobnej starostlivosti zamietol.

5. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia matka žiada o určenie výživného pre maloletú vo výške 200,- EUR mesačne. Matka je na rodičovskej dovolenke, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na dieťa, spolu v sume 394,95 EUR mesačne. Finančne jej pomáhajú rodičia. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec bol do 04. 02. 2020 zamestnaný v spoločnosti I. I.W.V., X.: XX XXX XXX. Nie je poberateľom dôchodkovej, nemocenskej, úrazovej dávky, ani dávky v nezamestnanosti. Otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči svojim dvom deťom z predchádzajúceho manželstva, spolu v sume 250,- EUR mesačne. Či otec v čase rozhodovania súdu vykonáva zárobkovú činnosť a ani výška jeho príjmu nie sú súdu známe. Podľa tvrdení matky otec od januára 2020 na výživu maloletej neprispieva. O výživnom nebolo doposiaľ rozhodnuté. Je v záujme ochrany práv dieťaťa, aby nedošlo k ohrozeniu práva dieťaťa na výživu od rodičov, určiť otcovi výšku jeho vyživovacej povinnosti v rozsahu, ktorý zodpovedá nevyhnutnej miere, na zabezpečenie základných potrieb maloletej, neodkladným opatrením. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného je dôvodný. Súd otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere sumou 30,- EUR mesačne. Výživné je otec povinný platiť vždy do 20. dňa každého

kalendárneho mesiaca k rukám matky. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia vyživovacej povinnosti zo strany obidvoch rodičov voči dieťaťu. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol (výživné nad rámec nevyhnutnej miery 170,- EUR). Súd pri neodkladnom opatrení nemá možnosť v plnom rozsahu zistiť možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca na to, aby mohol určiť sumu výživného zodpovedajúce možnostiam a schopnostiam otca a potrebám dieťaťa.

6. O návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej bude súd rozhodovať vo veci samej. Po vykonaní potrebného dokazovania a jeho vyhodnotení súd rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).